

**DERİ VE DERİ MAMULLERİ
SEKTÖR RAPORU**

***TİCARET BAKANLIĞI
İHRACAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ***

DERİ VE DERİ MAMULLERİ SEKTÖR RAPORU

SITC No: 211-Deri kösele ve kırpıntıları, 61-Hazır deriler postlar ve mamulleri, 831-Deri seyahat ve el çantaları, 8481-Deri köseleden giyim eşyası ve aksesuarları, 851-Deri Ayakkabılar.

G.T.İ.P. No: 41-Ham ve işlenmiş deri, 42-Deri eşya, 43-Postlar kürkleri, 64-Ayakkabı.

ÜRETİM

Deri sektörü, uzun yıllardır Türkiye ekonomisinin üretim, istihdam ve ihracat yapısı içerisinde önemli bir yer tutmaktadır. Sektör, özellikle işleme kapasitesi, üretim altyapısı, teknik bilgi birikimi ve dış pazarlara yönelik faaliyetleri itibarıyla zaman içerisinde kayda değer bir gelişim göstermiş; yurt içi ham deri arzının yanı sıra ithal girdilerden de yararlanmak suretiyle katma değeri yüksek ürün üretme kapasitesine ulaşmıştır. Bu çerçevede, deri sanayi; ham ve yarı işlenmiş deriyi işleyerek mamul veya yarı mamul hale dönüştüren, böylelikle ihracata konu edilebilen yüksek katma değerli üretim yapısı ortaya koyan önemli sektörlerden biri niteliği kazanmıştır.

Türk deri sektörünün üretim altyapısı, teknolojik kapasitesi ve ihracat tecrübesi dikkate alındığında belirli bir rekabet gücüne sahip bulunmaktadır. Bununla birlikte, sektörün temel girdisi olan ham derinin yurt içi arzının miktar ve standart bakımından ihtiyacı tam olarak karşılayamaması nedeniyle, ham ve yarı işlenmiş deri talebinin önemli bir bölümü ithalat yoluyla karşılanmaktadır. Bu nedenle sektör, bir yandan ithal girdiye dayalı üretim yapısını sürdürürken, diğer yandan söz konusu girdileri daha yüksek katma değerli ürünlere dönüştürerek dış ticarete konu etmektedir. Bu itibarla, deri sanayii bakımından ham madde temini, üretim sürekliliği ve katma değerli ihracat kapasitesi birbirini tamamlayan temel unsurlar olarak öne çıkmaktadır.

Günümüzde deri işleme sanayii; başta İstanbul-Tuzla, İzmir-Menemen, Tekirdağ-Çorlu, Uşak, Bursa, Balıkesir-Gönen, Bolu-Gerede, Isparta, Hatay ve Manisa-Kula olmak üzere belirli üretim merkezlerinde yoğunlaşmış bulunmaktadır. Söz konusu kümelenme yapısı, sektörün uzmanlaşma, yan sanayi gelişimi, tedarik ilişkileri ve üretim organizasyonu bakımından avantajlar sağlamaktadır. Sosyal Güvenlik Kurumu'nun 2025 yılı Şubat ayı verilerine göre, deri ve deri mamulleri sektöründe 6.960 firma faaliyet göstermekte olup sektörde 55.957 kişi istihdam edilmektedir. Bu görünüm, deri sektörünün ölçek itibarıyla sınırlı fakat üretim ve istihdam bakımından önemini koruyan bir sanayi kolu niteliği taşıdığını göstermektedir.

Deri ve Çevre

Avrupa'da çevre mevzuatının sıkılaşması ve çevresel yükümlülüklerin artması, deri işleme faaliyetlerinin bazı ülkelerde daralmasına yol açarken, Türkiye bu süreçte üretim kapasitesi, işleme kabiliyeti ve sanayi altyapısı ile öne çıkan merkezlerden biri haline gelmiştir. Bu çerçevede, çevresel konuların sektör bakımından taşıdığı önem dikkate alınarak deri sanayii tarafından Çevre Bakanlığı ile 1994 yılında imzalanan "Çevre Protokolü" kapsamında, sektörde faaliyette bulunan işletmelerin en geç 1998 yılı sonuna kadar ya arıtma sistemine sahip organize sanayi bölgelerinde yer almaları ya da kendi arıtma sistemlerini kurmaları benimsenmiştir. Söz konusu yaklaşım, deri sektöründe çevresel uyumun kurumsal bir çerçeveye kavuşturulmasına katkı sağlamış; üretim süreçlerinde arıtma altyapısı, çevreye duyarlı teknikler ve çevresel yükümlülüklerle uyum hususlarını sektörün temel unsurlarından biri haline getirmiştir.

TÜRKİYE’NİN DIŞ TİCARETİ

İhracat

Deri ve deri mamulleri ihracatı 2025 yılında bir önceki yıla göre %7,6 oranında gerileyerek 1,8 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Alt ürün grupları itibarıyla incelendiğinde, sektör ihracatında en büyük payın %55,1 ile ayakkabı faslına ait olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, ayakkabı ihracatının 2024 yılına göre %13,2 oranında azalarak 1,161 milyar dolardan 1 milyar dolara gerilemiş olması, toplam sektör ihracatındaki düşüşün başlıca belirleyicisi olmuştur. Benzer şekilde, ham ve işlenmiş deri ihracatı da %10,6 oranında azalarak 206,7 milyon dolardan 184,8 milyon dolara gerilemiştir. Bu görünüm, sektörün toplam ihracat performansındaki zayıflamanın özellikle ayakkabı ve ham/işlenmiş deri gruplarındaki düşüşten kaynaklandığını göstermektedir.

Diğer taraftan, tüm alt gruplarda gerileme söz konusu değildir. Nitekim deri eşya ihracatı 2025 yılında %3,3 oranında artarak 490,5 milyon dolara, post ve kürk ihracatı ise %6,8 oranında artarak 147,5 milyon dolara yükselmiştir. Deri eşyanın toplam ihracat içindeki payının %26,8 seviyesinde bulunması, bu ürün grubunun sektör bakımından ikinci büyük alt kalem olduğunu ortaya koymaktadır. Bu çerçevede, 2025 yılında deri ve deri mamulleri ihracatında genel görünüm düşüş yönünde olmakla birlikte, sektör içindeki bazı alt grupların artış eğilimini koruduğu; buna karşılık toplam ihracat performansının esas itibarıyla ayakkabı faslındaki daralmadan etkilendiği değerlendirilmektedir.

Deri ve Deri Mamulleri İhracatı (Milyon Dolar)

Fasıl	Ürün	2024	2025	Değişim (2024-2025)	Pay (2025)
41	Ham ve İşlenmiş Deri	206,7	184,8	-%10,6	%10,1
42	Deri Eşya	475,0	490,5	%3,3	%26,8
43	Postlar, Kürkler	138,1	147,5	%6,8	%8,1
64	Ayakkabı	1.161,5	1.008,5	-%13,2	%55,1
Genel Toplam		1.981,4	1.831,3	-%7,6	%100,0

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Ülke bazında deri ve deri mamulleri ihracatı incelendiğinde, 2025 yılında toplam ihracatın %7,6 oranında gerileyerek 1,831 milyar dolar olarak gerçekleştiği görülmektedir. İlk 20 ülkenin toplam ihracattan aldığı payın %69,7 seviyesinde bulunması, sektör ihracatının belirli pazarlarda yoğunlaşmakla birlikte görece dağınık bir yapı da sergilediğine işaret etmektedir. Ülke bazında bakıldığında, ABD 129,1 milyon dolar ile ilk sırada yer almakta ve toplam ihracattan %7 pay almaktadır. ABD’yi 123,7 milyon dolar ile Almanya ve 112,3 milyon dolar ile İtalya izlemektedir. Bununla birlikte, Almanya’ya ihracatta %12,7, İtalya %5,5, Irak ise %4,9 oranında gerileme kaydedilmiştir. Buna karşılık, Romanya’ya ihracatın %33,5 artarak 85 milyon dolara, Fransa’ya ihracat %8,9 artarak 81,6 milyon dolara ve Rusya Federasyonu’na ihracat %5,7 artarak 82,5 milyon dolara yükselmiş olması dikkat çekmektedir.

Diğer taraftan, bazı pazarlarda çok belirgin düşüşler yaşandığı görülmektedir. Özellikle Suudi Arabistan’a ihracatın %60,1 oranında gerileyerek 58,4 milyon dolara, BAE’ye ihracatın %38,6, Hindistan’a ihracatın %30,7 ve Azerbaycan’a ihracatın %17,1 oranında azalması, toplam sektör ihracatındaki düşüşü derinleştiren başlıca unsurlar arasında yer almaktadır. Buna karşılık Yunanistan’a %49,6, Portekiz’e %31,9 ve Bulgaristan’a %17 oranında artış kaydedilmesi, bazı pazarlarda olumlu bir performansın sürdüğünü göstermektedir. Bu çerçevede, 2025 yılında deri ve deri mamulleri ihracatında genel görünüm aşağı yönlü olmakla birlikte, ülke bazında farklılaşan bir

yapı söz konusudur; toplam gerilemenin büyük ölçüde belirli büyük pazarlardaki düşüşlerden kaynaklandığı değerlendirilmektedir.

Ülkeler İtibarıyla Deri ve Deri Mamulleri İhracatı (Milyon Dolar)

Ülke	2024	2025	Değişim (2024-2025)	Pay (2025)
ABD	119,5	129,1	%8,0	%7,0
Almanya	141,8	123,7	-%12,7	%6,8
İtalya	118,8	112,3	-%5,5	%6,1
Irak	108,7	103,4	-%4,9	%5,6
Romanya	63,7	85,0	%33,5	%4,6
Rusya Federasyonu	78,1	82,5	%5,7	%4,5
Fransa	74,9	81,6	%8,9	%4,5
İngiltere	64,8	67,6	%4,3	%3,7
Kazakistan	59,7	59,5	-%0,3	%3,2
Suudi Arabistan	146,3	58,4	-%60,1	%3,2
Azerbaycan	67,9	56,3	-%17,1	%3,1
Hollanda	54,7	53,0	-%3,2	%2,9
Polonya	41,1	43,5	%5,7	%2,4
İspanya	46,8	41,3	-%11,9	%2,3
Yunanistan	26,7	40,0	%49,6	%2,2
Bulgaristan	29,7	34,7	%17,0	%1,9
BAE	54,9	33,7	-%38,6	%1,8
Hindistan	37,9	26,3	-%30,7	%1,4
Portekiz	17,3	22,8	%31,9	%1,2
Gürcistan	23,7	22,5	-%5,2	%1,2
İlk 20 Ülke	1.377,0	1.277,1	-%7,3	%69,7
Diğer Ülkeler	604,4	554,2	-%8,3	%30,3
Genel Toplam	1.981,4	1.831,3	-%7,6	%100,0

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

İthalat

Deri ve deri mamulleri sektöründe 2,6 milyar dolar tutarında ithalat gerçekleştirilmiş olup ithalatın en önemli kısmını %64,4 ile ayakkabı sektörü oluşturmaktadır.

Deri ve Deri Mamulleri İthalatı (Milyon Dolar)

Fasıl	Ürün	2024	2025	Değişim (2024-2025)	Pay (2025)
41	Ham ve İşlenmiş Deri	226,7	216,4	-%4,5	%8,1
42	Deri Eşya	680,4	718,3	%5,6	%27,0
43	Postlar, Kürkler	39,6	44,1	%11,3	%1,7
64	Ayakkabı	1.711,7	1.678,9	-%1,9	%63,2
Genel Toplam		2.658,4	2.657,8	%0,0	%100,0

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Ülke bazında deri ve deri mamulleri ithalatı incelendiğinde, 2025 yılında toplam ithalatın önceki yıla göre yataya yakın bir seyir izleyerek 2,658 milyar dolar seviyesinde gerçekleştiği görülmektedir. İlk 20 ülkenin toplam ithalattan aldığı payın %92,5 düzeyinde bulunması, ithalatın büyük ölçüde sınırlı sayıda tedarikçi ülke üzerinde yoğunlaştığını göstermektedir. Ülke bazında en büyük tedarikçi, 733,1 milyon dolar ve %27,6 pay ile Çin olup, bu ülkeyi 518,9 milyon dolar ve %19,5 pay ile İtalya, 482,4 milyon dolar ve %18,1 pay ile Vietnam izlemektedir. Böylece ilk üç ülkenin toplam payı yaklaşık %65 seviyesine ulaşmakta olup, sektör ithalatında belirli ülkelerin ağırlığını açık biçimde ortaya koymaktadır.

Diğer taraftan, ülke bazında performanslar farklılaşmaktadır. İtalya, Fransa, Hindistan, Almanya, Malezya, Mısır, Finlandiya, Macaristan ve Myanmar'dan yapılan ithalatta artış kaydedilirken; Çin, Vietnam, Endonezya, İspanya, Portekiz, Slovakya ve Yunanistan'dan yapılan ithalatta gerileme yaşanmıştır. Özellikle Almanya'dan ithalatın %34,1, Fransa'dan %12,9 ve Hindistan'dan %8,7 oranında artması dikkat çekerken, Mısır'daki yüksek artış oranının düşük baz etkisinden kaynaklandığı anlaşılmaktadır. Buna karşılık Çin, Vietnam ve Endonezya gibi başlıca tedarikçilerdeki sınırlı gerilemeye rağmen toplam ithalatın yatay seyretmesi, sektör ithalatında ülke kompozisyonunun kısmen değiştiğine, ancak genel tedarik yapısının ana tedarikçi ülkeler etrafında yoğunlaşmış niteliğini koruduğuna işaret etmektedir.

Ülkeler İtibarıyla Deri ve Deri Mamulleri İthalatı (Milyon Dolar)

Ülke	2024	2025	Değişim (2024-2025)	Pay (2025)
Çin	758,5	733,1	-%3,4	%27,6
İtalya	485,8	518,9	%6,8	%19,5
Vietnam	494,5	482,4	-%2,5	%18,1
Endonezya	203,5	192,7	-%5,3	%7,3
Fransa	71,3	80,5	%12,9	%3,0
Kamboçya	64,9	66,6	%2,6	%2,5
Hindistan	59,3	64,4	%8,7	%2,4
İspanya	47,6	44,5	-%6,6	%1,7
Almanya	29,9	40,1	%34,1	%1,5
Malezya	30,7	33,5	%9,2	%1,3
Portekiz	39,9	33,0	-%17,4	%1,2

Mısır	3,9	25,6	%559,8	%1,0
Slovakya	27,8	24,6	-%11,4	%0,9
Finlandiya	16,4	22,5	%36,7	%0,8
Macaristan	13,4	21,3	%58,9	%0,8
Bangladeş	18,7	18,4	-%1,7	%0,7
Myanmar	14,6	15,5	%6,6	%0,6
Yunanistan	15,0	14,1	-%6,6	%0,5
Romanya	13,5	13,7	%1,6	%0,5
Bosna-Hersek	13,9	13,3	-%3,9	%0,5
İlk 20 Ülke	2.423,0	2.458,4	%1,5	%92,5
Diğer Ülkeler	235,4	199,4	-%15,3	%7,5
Genel Toplam	2.658,4	2.657,8	%0,0	%100,0

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

DÜNYA TİCARETİ

Deri ve deri mamulleri sektörü, emek yoğun üretim yapısı, çevresel yükümlülüklerle açık niteliği ve işleme sanayiine dayalı yapısı nedeniyle, küresel üretim ve ticaret dengelerinde zaman içerisinde önemli değişimlere konu olmuştur. Artan işçilik maliyetleri, çevre mevzuatının sıkılaştırılması ve üretim maliyetlerindeki yükseliş, sektörün rekabet yapısını belirleyen başlıca unsurlar arasında yer almaktadır.

Bununla birlikte, dünya deri ve deri mamulleri ticareti yalnızca düşük maliyetli üretim esasına göre şekillenmemekte; kalite, tasarım, işleme kapasitesi, marka gücü, çevresel uyum ve lojistik erişim gibi unsurlar da rekabet yapısında belirleyici rol oynamaktadır.

Dünya deri ve deri mamulleri ihracatı 2025 yılında bir önceki yıla göre %3,6 oranında artarak 298,3 milyar dolar seviyesine ulaşmıştır. İlk 20 ülkenin toplam ihracattan aldığı payın %88,9 düzeyinde bulunması, küresel ticaretin büyük ölçüde sınırlı sayıda ülke üzerinde yoğunlaştığını göstermektedir.

2025 yılı itibarıyla dünya deri ve deri mamulleri ihracatında Çin %26,9 pay ile ilk sırada yer alırken, Vietnam %14,5 pay ile ikinci sıraya yükselmiş; İtalya, Fransa ve Almanya gibi Avrupa ülkeleri ise kalite, tasarım, işleme kapasitesi ve marka gücüne dayalı yapıları sayesinde üst sıralardaki konumlarını muhafaza etmiştir. Bu görünüm, dünya deri ve deri mamulleri ticaretinde hem maliyet avantajına dayalı üretim merkezlerinin hem de yüksek katma değerli üretim yapan ülkelerin birlikte belirleyici olduğunu göstermektedir. Bu görünüm, dünya deri ve deri mamulleri ticaretinde hem yüksek hacimli üretim yapan ülkelerin hem de kalite, tasarım ve işleme kapasitesiyle öne çıkan ülkelerin belirleyici rol oynadığını ortaya koymaktadır.

Diğer taraftan, 2025 yılında ülke performansları itibarıyla farklılaşan bir tablo söz konusudur. Vietnam'ın yanı sıra Hollanda (%21,6), Polonya (%18,6), Endonezya (%11,5), Bangladeş (%12,9), Portekiz (%11,7), İspanya (%9) ve Çekya (%8,4) ihracat artışı kaydeden ülkeler arasında yer almaktadır. Buna karşılık ABD (-%11,5), Birleşik Krallık (-%9,2), Çin (-%10,8), Hong Kong (-%5,4), Brezilya (-%5,5) ve Tayland (-%4,1) gibi ülkelerde ihracatta gerileme görülmektedir. Bu

çerçeve, dünya deri ve deri mamulleri ihracatında genel eğilim artış yönünde olmakla birlikte, söz konusu artışın ülkeler arasında homojen dağılmadığı; bazı ülkelerin ihracat performanslarını belirgin biçimde artırdığı, bazılarının ise pazar kaybı yaşadığı anlaşılmaktadır. Bu itibarla, küresel ticaret yapısının dinamik ve rekabetin çok katmanlı bir görünüm arz ettiği değerlendirilmektedir.

Dünya Deri ve Deri Mamulleri İhracatı (Milyon Dolar)

Ülke	2024	2025	Değişim (2024-2025)	Pay (2025)
Çin	89.818,3	80.085,0	-%10,8	%26,9
Vietnam	27.531,7	43.178,0	%56,8	%14,5
İtalya	28.032,8	29.054,3	%3,6	%9,7
Fransa	20.794,2	20.974,4	%0,9	%7,0
Almanya	15.869,8	16.568,9	%4,4	%5,6
Belçika	9.947,1	9.986,0	%0,4	%3,3
Hollanda	7.909,9	9.620,0	%21,6	%3,2
Endonezya	8.514,3	9.497,2	%11,5	%3,2
İspanya	6.417,8	6.993,4	%9,0	%2,3
Polonya	5.637,6	6.683,8	%18,6	%2,2
Hindistan	5.512,1	5.611,6	%1,8	%1,9
Hong Kong	5.115,6	4.839,6	-%5,4	%1,6
Kamboçya	4.215,3	4.613,4	%9,4	%1,5
ABD	4.490,5	3.972,3	-%11,5	%1,3
Portekiz	2.343,6	2.618,7	%11,7	%0,9
Bangladeş	2.180,0	2.461,3	%12,9	%0,8
Brezilya	2.395,3	2.264,7	-%5,5	%0,8
Tayland	2.146,0	2.057,5	-%4,1	%0,7
Birleşik Krallık	2.183,8	1.983,0	-%9,2	%0,7
Çekya	1.822,6	1.976,2	%8,4	%0,7
İlk 20 Ülke	252.878,4	265.039,5	%4,8	%88,9
Diğer Ülkeler	34.992,7	33.212,0	-%5,1	%11,1
Genel Toplam	287.871,0	298.251,5	%3,6	%100,0

Kaynak: ITC Trademap

Dünya deri ve deri mamulleri ithalatı 2025 yılında bir önceki yıla göre %3,4 oranında artarak 282,1 milyar dolar seviyesine ulaşmıştır. İlk 20 ülkenin toplam ithalattan aldığı payın %73,8 düzeyinde bulunması, ithalatın büyük ölçüde belli başlı pazarlarda yoğunlaşmakla birlikte, görece daha yaygın bir ülke grubuna da dağıldığını göstermektedir. Ülke bazında incelendiğinde, ABD 41,6 milyar dolar ithalat ve %14,7 pay ile ilk sırada yer almakta; ancak bu ülkenin ithalatında %4 oranında gerileme gözlenmektedir. ABD'yi 22,2 milyar dolar ile Almanya, 16,1 milyar dolar ile Fransa ve 15,4 milyar dolar ile İtalya izlemektedir. Buna karşılık Almanya'nın ithalatında %14,1, Hollanda'nın %21,5, İspanya'nın %15,4 ve Polonya'nın %14,3 oranında artış kaydedilmesi, Avrupa pazarında talebin belirgin biçimde güçlendiğine işaret etmektedir.

Diğer taraftan, ülke performanslarında farklı yönlü bir görünüm söz konusudur. Çin'in ithalatında %10,1, Rusya Federasyonu'nun %13, Hong Kong'un %6,4 ve BAE'nin %28,7 oranında gerileme yaşanırken; Vietnam'ın ithalatında %39,9, Hollanda'nın %21,5, İspanya'nın %15,4, Almanya'nın %14,1 ve Polonya'nın %14,3 oranında artış kaydedilmiştir. Ayrıca diğer ülkeler grubunun ithalatının %6,2 artarak 74 milyar dolara ulaşması ve toplam ithalattan aldığı payın %26,2 seviyesinde bulunması, dünya deri ve deri mamulleri ithalatının yalnızca en büyük pazarlarda değil, daha geniş bir ülke grubuna yayılan bir talep yapısı sergilediğini göstermektedir. Bu çerçevede, 2025 yılında dünya deri ve deri mamulleri ithalatında genel eğilim artış yönünde olmakla birlikte, ülke bazında farklılaşan ve çok merkezli bir talep görünümünün söz konusu olduğu değerlendirilmektedir.

Dünya Deri ve Deri Mamulleri İthalatı (Milyar Dolar)

Ülke	2024	2025	Değişim (2024-2025)	Pay (2025)
ABD	43.286,0	41.552,7	-%4,0	%14,7
Almanya	19.495,1	22.241,9	%14,1	%7,9
Fransa	15.609,5	16.097,3	%3,1	%5,7
İtalya	14.718,4	15.409,8	%4,7	%5,5
Çin	16.135,7	14.506,7	-%10,1	%5,1
Japonya	11.825,8	12.318,4	%4,2	%4,4
Hollanda	7.752,2	9.419,8	%21,5	%3,3
İspanya	8.054,8	9.293,0	%15,4	%3,3
Birleşik Krallık	8.738,1	8.939,2	%2,3	%3,2
Polonya	6.772,4	7.740,7	%14,3	%2,7
Kore Cumhuriyeti	7.850,7	7.457,0	-%5,0	%2,6
Belçika	6.131,1	6.730,7	%9,8	%2,4
Hong Kong	6.119,8	5.729,2	-%6,4	%2,0
Vietnam	3.857,0	5.395,4	%39,9	%1,9
Kanada	4.575,9	4.876,1	%6,6	%1,7
Rusya Federasyonu	5.342,4	4.649,5	-%13,0	%1,6
Meksika	4.126,2	4.136,9	%0,3	%1,5
İsviçre	3.841,1	3.928,2	%2,3	%1,4
Avusturya	3.574,9	3.866,4	%8,2	%1,4
BAE	5.366,5	3.828,8	-%28,7	%1,4
İlk 20 Ülke	203.173,7	208.117,6	%2,4	%73,8
Diğer Ülkeler	69.677,2	74.027,1	%6,2	%26,2
Genel Toplam	272.850,9	282.144,7	%3,4	%100,0

Kaynak: ITC Trademap